

HIREK

oooo

— **UJ SZÖVETSÉGI GYÜRÜK** két és három koronáért kaphatók a Délmagyarország kiadóhivatalában.

— **Rendkívüli közgyűlés.** Junius 30-án, pénteken délután 4 órakor dr. *Cicatrieis* Lajos elnöklésével rendkívüli közgyűlést tart Szeged város törvényhatósági bizottsága. A rendkívüli közgyűlésnek mint már megírtuk, két fontos tárgya van. Az egyik a város jövő évi lisztszükségletéről való gondoskodás, a másik a városi tisztviselők fizetésrendezése. A közönségnek liszttel való ellátásáról véglegesen még nem döntött a hatóság. Ha sikerül megállapodásra jutni a szegedi malomtulajdosokkal és lisztkereskedőkkel, akkor a száz vaggon búzát, amelyre a miniszter engedélyt adott, velük vásároltatja meg a hatóság. A tanács rendkívüli közgyűlésre már konkrét javaslattal fog előállni. A tisztviselők fizetés rendezését illetőleg kijavított fölterjesztést fognak a miniszterhez küldeni, amelyet hétfőn délután állapított meg a szervezőbizottság, a melynek ülésével külön cikk keretében foglalkozunk. A rendkívüli közgyűlésen *Taschler* Endre főjegyző fogja előterjeszteni az ügyet.

— **A református egyházközség segélye** A szegedi református egyházközség évi segélyét 1911-ben 6000 koronára emelte fel a közgyűlés, 4000 koronáról. Az idei költségvetés azután a súlyos pénzügyi helyzetre való tekintettel 4000 koronára redukálta a reformátusok segélyét. Most az egyházközség terjedelmes beadványban fordul a tanácshoz és az új rendelkezés megváltoztatását illetve a régi segély visszaállítását kéri. A református egyházközség kérése indokolt mert nem forog fenn olyan ok amely megmagyarázná, hogy miért ép ennek az egyházközségnek a segélyét szállították le.

— **Glattfelder a Szent Istvánnapi szónok** A budavári koronázó templomban az idén Szent István király napján az ünnepi szent beszédet a hercegprimás felkérésére dr. *Glattfelder* Gyula csanádi megyéspüspök fogja mondani, míg az ünnepi körmenetet a bíboros-hercegprimás vezeti.

— **Kitüntetés.** A hivatalos lap jelenti, hogy *Ferenc Szalvátor* főherceg, mint az osztrák-magyar monarchia Vörös-Kereszt egyesületének védnökhelyettese, a *katonai* hadi-egészségápolás körül szerzett különös érdemei elismerésül *Lázár* Antalnak, az osztrák Vörös-Kereszt Wien I. számú önkéntes egészségügyi osztálya adminisztrátorának és segédcruosának a Vörös-Kereszt *ezüst érdemrendjét* hadiékítménnyel adományozta. *Lázár* Antal, aki szegedi születésű, ahova még most is rokonai és baráti kötelékek fűzik, a mozgósítás óta működik a harc téren az egyik mozgó sebészcsoporthoz kötelekében s a „tüzkeresztséget” még a múlt év szeptemberében nyerte Lubaczownán. Tehetséges és magyjavójú újságíró, aki a háború kitörése óta teljesíti a harc téren szolgálatot.

— **Cimadományozás.** A király *Eisenstädter* Ignác nagybecskereki nagykereskedőnek, törvényszéki volt ülnöknek, a kereskedelmi tanácsosi címet adományozta.

— **Szegedre helyezett piarista tanárok** *Hénap* Tamás kegyesrendi rendfőnök *Uitz* Mátyás és *Ohnmacht* Nándor piarista tanárokat Szegedre helyezte.

— **Uj 46-os hadnagyok.** A hivatalos lap hétfői száma közli, hogy a király *Lipkai* Zoltán, *Faragó* Zoltán és *Molnár* Sándor 46. gyalogezredbeli tartalékos zászlósokat hadnagyokká nevezte ki.

— **Szegedi katonák kitüntetése.** A király *Botka* Sándor 46. gyalogezredbeli hadnagyot az ellenséggel szemben tanúsított vitéz magatartásáért a Signum laudissal tüntette ki. *Elsőosztályú vitézségi éremmel* tüntették ki a 3. honvéd huszárezredben: *Labos* András szakaszvezetőt, *második osztályú vitézségi éremmel* kaptak: *Weber* József törzsőrmester, *Császár* András és *Ocskó* Imre szakaszvezetők, *Kiss* Mihály, *Kávai* József és *Fehér* János tizedesek, *Lalik* Imre járőrvezető, *Juhász* Imre és *Pap* Fábán huszárok. *Bronz vitézségi éremmel* kaptak: *Juhász* Károly őrmester, *Nagyfalusi* András és *Nagy* József huszárok. *Az 1. honvéd lovastüzér-osztálytól* bronz vitézségi éremmel tüntették ki: *Ticzere* Pál szakaszvezetőt, *Tóth* Imre, *Bauer* János és *Vimlári* Ede főtüzénket, *Németh* József, *Kajánovics* Vince, *Bellák* Ferenc, *Berecz* József, *Dresztó* József, *Major* András, *Juhász* Ferenc és *Vajai* Mátyás tüzérek.

— **Magyar levelek a német postán** Németországi lapok ma érkezett számában olvassuk a német postaigazgatóság rendelkezését, mely megengedi, hogy *Ausztria és Magyarországba magyar nyelven írott leveleket is lehet küldni.* Eddig ugyanis nem lehetett, mert a német postahivatalokban nem alkalmazták magyarul tudó cenzorokat. Végre belátta a német posta, hogy magához méltóbban cselekszik, ha megnöveli cenzorainak számát, mint ha tovább is kizárja s minthogy bojkot talál helyezi a szövetséges magyarok nyelvét.

— **Levelezőlapok hadifoglyokkal való levelezése.** A hadifoglyokat gyámoltó és tudósító hivatal a kereskedelmi Miniszter engedélye alapján a hadifoglyokkal való levelezés céljaira a postahivataloknál is kapható levelezőlapokat hozott forgalomba. A levelezőlapok háromféle színben jelentek meg, úgymint: *Szerbiába* ismert, vagy ismeretlen helyen tartózkodó hadifoglyokkal való levelezéshez sárga; *Oroszországba* ismert helyen tartózkodókkal való levelezéshez zöld és ismeretlen tartózkodású orosz hadifogságban levők részére kék színű papíron nyomtatva. *A levelezőlapok ára darabonként 2 fillér.* A levelezőlapok e háromfajtája a Szeged I. számú postahivatalhoz már megérkezett és árusítását megkezdtek.

Pollák Testvérek

férfi és női divatcikkek legnagyobb raktára. —

Legmegbízhatóbb cég. Legolcsóbb beszerzési forrás.

Csekonics-u. 6.
Telefon 854.

Széchenyi-tér 17.
Telefon 855.

— **A harc téri halál.** *Notnagel* bécsi orvos tanár előadást tartott Bécsben arról, vajjon a harc téren bekövetkezett hirtelen halál fájdalmas-e? Miután ez a kérdés most olyannyira aktuális, érdekes lesz az előadás allag gondolatát felfrissíteni: Amikor a katonák a harci zajban előre törnek, minden szellemi tevékenységük, minden akaratuk és érzésük egy cél körül összpontosul, amely akkor momentán a legfőbb és egyedüli cél. Ha ebben a lelki állapotában a harcost hirtelen lövés éri, amely rögtön megöli, akkor a halál minden fájdalom nélkül következik be. Még abban a pillanatban sem érzi a fájdalmat, amikor a golyó megdübög a koponyájába furódik. Mert a fájdalom érzetének az idegvégletekről a tudat központjába, vagyis az agyvelőbe kellene futnia. Ez azonban időt igényel, sőt, mint azt *Helmholtz* pontos mérésekkel kimutatta, sokkal több időre, van szüksége, mint azt eddig általában hitték. A golyó gyorsasága nagyobb mint az idegvezetéké. A golyó előbb átüti a bőrt szétszakítja az izmokat, szétrepeszt a csontokat, majd magát az agyvelőt, amely utóbbi ép azért már megszűnt működni, mire a fájdalom érzete a tudatba jutna. De más példákkal is igazolható ez. A legtöbb sebesült akkor ébred sebesülésének a tudatára, amikor vérének az ömlése figyelmézteti arra, vagy pedig a fűdre. Magát a lövést tehát nem érezte és csak fizikailag is megmérhető bizonyos idő leforgyával érzi a fájdalmat.

— **Hogyan szoknak le Amerikában a dohányzásról.** Chicagóban *Kretz* D. dr. egy páciensét úgy szelkítatta le a dohányzásról, hogy az illető szájiüregének egy részét bekente *pokolkővel.* Mikor utána megkínálta az így kezelt páciensét cigarettával, az a legelső szippantás után undorral dobta el a cigarettát azt állítja, hogy rettenetesen kellemetlen szaga volt a füst a szájában. *Kretz* dr. megállapította, hogy ezt a hűt az ezüst-nitrátnak a nikotinnal való keveredése idézte elő. Ugyanez a hatás ugy is elérhető, ha szánkat gyöngye pokolkőoldattal kiöblítjük és utána rágyújtunk. Egy szippantással többet, nincs emberfia, aki tesz. Ezen eljárás elterjesztésére *Illinois*-ban egész társaság kellett kezezt és mindazoknak alkalmazza ezt a módszert, akik le akarnak szokni a dohányzásról. Főleg kamaszokban levő fiúk a páciensek. A pokolkőoldatnak a hatása nem pillanatnyi, hanem tartós. Mondják, hogy azok az urak és hölgyek, akik csak egyszer is kiöblítették a szájukat ilyen oldattal, huzamosan tartózkodtak a dohányzástól.

— **Albán babonák.** Albánia naiv hegy-lakói műveltség dolgában még ma is ott tartanak, ahol a többi európai népek évszázadokkal sőt évezredekkel azelőtt. Azokban a természeti jelenségekben, amelyeket kezdetleges észjárásukkal megérteni nem tudnak, földöntúli hatalmak működését látják. Mint a régi görögök, ők is abban a hitben élnek, hogy az elhaltak hozzátartozóik családi életében továbbra is részt vesznek. Lát-hatalanul ott ülnek a tüzhely azon részén, amelyet két kővel jelöltek meg az ősök. Ez a hely szent és megóvándó minden tisztátalanságtól. Az erőszakos hallálal elpusztultak lelkei gyakosaik lelkét még a tulvilágon is üldözik, ép úgy, amit azt *Platóban* találjuk, vagy amint ezt *Dante* szemlélteti amikor a pokolban jártában *Ugolínóval* és *Ruggiero* érsekkel találkozik. Halottaik szájába a görögök és rómaiak módjára ők is pénzdarábot helyeznek, bizonyára belépő díj a tulvilágba. A holttesteket gondosan őrzik és különösen állatok érintésétől óvják, mert különben az elhalt nem lehet részese a tulvilági boldogságnak. A leprában elhunytakat a temetőn kívül temetik el, nehogy a többi halottat megfertőzzék. Gömög emberek, mint az uzsorások, fősvények, árulók nem találhat a sirban nyugtot, hanem mint undorító démonok bolyonganak körül a világban. Hisznek abban, hogy a